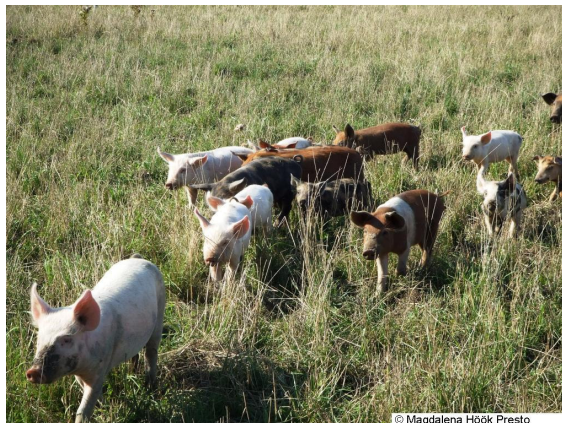

Lika välväxta grisar med mindre protein

Grisar i ekologiska produktionssystem kan växa lika bra med lägre proteinhalt i fodret än normalt om de utfodras fritt, enligt Magdalena Høøk Presto vid SLU. Om de dessutom får fri tillgång till grovfoder och får vistas ute och böka, minskar stressen och aggressionerna mellan djuren.

I ekologiska foder får man inte använda vissa proteinrika fodermedel eller tillsätta syntetiska aminosyror. Grisarna i de ekologiska produktionssystemen överutfodras därför ofta med protein för att säkerställa en tillräcklig halt av viktiga aminosyror. Det ger en dålig aminosyrabalans och ett dåligt utnyttjande av proteinet, vilket ökar risken för stora kväveförluster via urin och träck. Om man kunde sänka fodrets innehåll av aminosyror och protein utan att få negativa effekter på tillväxten skulle det vara lättare att göra ekologiskt foder med fodermedel odlade på gården och även minska kväveförlusterna.

Lägre innehåll av aminosyror

Nu har Magdalena Høøk Presto i sitt doktorsarbete, visat att aminosyrhalten i ekologiskt slaktgrisfoder kan sänkas – under den generellt rekommenderade nivån för växande grisar i Sverige. När grisarna i försöket fick fri mängd foder med lägre energi och innehåll av aminosyrorna lysin, metionin och treonin än vad som rekommenderas, visade det sig att de tillgodosåg sitt behov av de viktiga aminosyrorna genom den fria fodertillgången. Mängden av aminosyror som grisarna tillgodogjorde sig var lika som hos de grisar som fick fri fodertillgång med rekommenderad nivå av aminosyror, men lägre än vad som generellt rekommenderas för grisutfodring i Sverige, utan att produktionen sjönk. Grisarna växte lika bra och andelen kött i slaktkropparna var också densamma i de olika grupperna.

Naturligt beteende viktigt

En viktig del i den ekologiska produktionen är att ta hänsyn till djurs motivation och behov av att utföra medfödda och inbyggda naturliga beteenden, något som är viktigt för en god djurvälstånd. I Sverige ska ekologiska grisar ha möjlighet att gå ut varje dag och de ska enligt KRAV gå på bete från maj till september för att ha möjlighet att utforska sin omgivning, böka och beta.

Bete och grovfoder ger nöjdare grisar

Magdalena Høøk Presto fann att ekologiska grisar ute på bete eller som fick ensilage eller hö på uteplatsen var mer aktiva och bökade oftare. Det motiverade grisarna till att utforska omgivningen mer, och gjorde att de valde att utföra någon typ av arbete för att hitta föda. Detta visar att bete och grovfoder är bra för att ge grisarna stimulans och sysselsättning, och kan tillsammans med större ytor minska förekomsten av aggressiva och skadliga beteenden mellan grisar.

God smältbarhet hos alternativa proteinfoder

En annan studie i doktorsarbetet visade att alternativa fodermedel som vitblommig åkerböna, liksom kallpressad rapskaka, linfrökaka och hampfrökaka har näringsvärden jämförbara med traditionella proteinfodermedel, som t.ex. soja och ärtor. Proteinet i de alternativa fodermedlen utnyttjades väl av grisarna och en hög smältbarhet kunde påvisas. Dessa fodermedel är därför intressanta att använda i ekologiska foderblandningar.

Mer information

Magdalena.Presto@huv.slu.se, 018-67 20 44

Abstract och avhandlingen i sin helhet <http://diss-epsilon.slu.se/archive/00001890/>

Institutionen för husdjurens utfodring och vård www.huv.slu.se

Centrum för uthålligt landtbruk <http://www.cul.slu.se>

Ekotrippen <http://www.cul.slu.se/eko-trippen/>

Hemort: Uppsala